

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 109/2026
25.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Драгана Палибрка и Милољуба Јовичића, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-659/24 од 14.05.2025. године, у седници већа одржаној дана 25.02.2026. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Драгана Палибрка и Милољуба Јовичића, поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-659/24 од 14.05.2025. године, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици К.бр.168/23 од 25.06.2024. године окривљени АА и ББ су оглашени кривим због извршења по једног кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. КЗ и осуђени су на казне затвора у трајању од по 3 (три) године. Оштећени ВВ, ГГ и ДД су за остваривање имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Истом пресудом окривљени су обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка оштећенима ВВ, ДД, ГГ и ЋЋ, те Основном јавном тужилаштву у Чачку, Одељење у Ивањици и Основном суду у Ивањици, као и да плате суду судски паушал, а како је то ближе означено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-659/24 од 14.05.2025. године, усвајањем жалби бранилаца окривљеног ББ и делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљеног АА, преиначена је пресуда Основног суда у Ивањици К.бр.168/23 од

25.06.2024. године и то у односу на окривљеног АА у делу одлуке о казни и у делу одлуке о трошковима кривичног поступка, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу окривљеног АА због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 2 (две) године и обавезао га да надокнади трошкове кривичног поступка, с тим што ће о висини трошкова насталих пред судом правног лека у смислу члана 267. ЗКП одлучити Апелациони суд у Крагујевцу посебним решењем, а о висини осталих трошкова ће одлучити првостепени суд посебним решењем сходно члану 262. став 2. ЗКП, док су одбијене као неосноване жалбе и то у преосталом делу жалбе бранилаца окривљеног АА и у целости жалба јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Чачку, Одељење у Ивањици и жалбе на одлуку о трошковима поступка пуномоћника оштећених ВВ, ДД, ГГ и ЂЂ, адвоката Владимира Тодорића у односу на окривљеног АА и првостепена пресуда је у том делу потврђена, а Апелациони суд у Крагујевцу је окривљеног ББ на основу одредбе члана 423. тачка 2) ЗКП ослободио од оптужбе за кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. КЗ, те одредио да трошкови кривичног поступка настали пред првостепеним судом чију ће висину утврдити првостепени суд и трошкови настали пред другостепеним судом о чијој висини ће другостепени суд донети посебно решење у овом делу падају на терет буџетских средстава суда, а сходно одредбама члана 265. став 1. и члана 267. ЗКП, а оштећени су упућени на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева.

Браниоци окривљеног АА, адвокати Драган Палибрк и Милољуб Јовичић су поднели захтев за заштиту законитости само против правноснажне другостепене пресуде Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-659/24 од 14.05.2025. године, из разлога прописаних одредбама члана 485. став 1. тачка 1) и 3) ЗКП, формално означавајући у образложењу захтева повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине другостепену пресуду и предмет врати Апелационом суду у Крагујевцу на нову одлуку по жалби, али пред измењеним већем или да преиначи другостепену пресуду тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе или му изрећи блажу казну и то казну затвора у трајању од 10 месеци коју да издржи у кућним условима, као и да позове браниоце окривљеног на седницу већа и да, с обзиром на садржај захтева, донесе решење којим ће окривљеном АА одложити извршење казне затвора до одлуке по поднетом захтеву.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажну другостепену пресуду против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Наиме, браниоци окривљеног АА у поднетом захтеву истичу да је другостепени суд прекорачио оптужбу, јер је на основу доказа изведених на претресу одржаном пред тим судом утврдио пропуст на страни овог окривљеног који је по ставу тог суда довео до предметне незгоде, а који пропуст на страни окривљеног није предмет оптужног предлога јавног тужиоца, чиме је другостепени суд по браниоцима повредио објективни идентитет оптужбе и пресуде. У прилог свог става, браниоци истичу да је оптужним предлогом јавног тужиоца окривљеном стављено на терет да је предметно кривично дело извршио кумулацијом више пропуста и за све те пропусте је окривљени првостепеном пресудом оглашен кривим, а која је у том делу потврђена изреком другостепене пресуде, при чему је другостепени суд у образложењу другостепене пресуде навео да је на основу доказа изведених на претресу одржаном пред тим судом утврдио да је окривљени крив само за једну радњу пропуштања и то да је окривљени крив што је као одговорно лице у својству руководиоца Службе за заштиту пропустио, а био је дужан да препозна, нормативни недостатак који се састоји у томе да у радној јединици „Наменска 2“ нису прописани акти којима се регулише ко врши истовар буради са отпадним барутом, начин на који се то ради, као и да радна места са тим описом не постоје, нити је предвиђена обука за такву врсту послова и да је то у узрочно-последичној вези са предметном незгодом, с тим што овај пропуст на страни окривљеног није предмет оптужног предлога јавног тужиоца.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног којима се у суштини указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а због које окривљени преко бранилаца у смислу члана 485. став 4. ЗКП може поднети захтев за заштиту законитости, се по оцени Врховног суда не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног суда, побијаном правноснажном пресудом није прекорачена оптужба, односно није повређен ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА, обзиром да се правноснажна пресуда односи на исто лице - окривљеног АА и на кривично дело које му је стављено на терет оптужним предлогом јавног тужиоца - кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. КЗ, при чему и сами браниоци окривљеног у поднетом захтеву наводе да је окривљени првостепеном пресудом оглашен кривим за све оне пропусте који су му стављени на терет оптужним предлогом јавног тужиоца и то да је предметно кривично дело извршио кумулацијом више пропуста, те да је првостепена пресуда у том делу

потврђена изреком другостепене пресуде. Иначе, како члан 420. став 1. ЗКП подразумева истоветност описа чињеница и околности које чине обележја кривичног дела садржаних у чињеничном основу оптужног акта и чињеничном опису дела у изреци пресуде, то се код оцене истоветности пресуде у односу на оптужбу врши поређење чињеничног описа дела у оптужном акту у односу на чињенични опис дела у изреци пресуде, а не у односу на чињенична утврђења и закључке суда изнете у образложењу пресуде (како то сматрају браниоци окривљеног), па стога у конкретном случају нема ни прекорачења оптужбе чињеничним утврђењима другостепеног суда у образложењу другостепене пресуде. Следствено наведеном, као неосновани су оцењени наводи бранилаца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног у делу у којем истичу да другостепени суд побијаном другостепеном пресудом није у потпуности решио предмет оптужбе, а којим наводима браниоци у суштини указују на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП. У прилог свог става, браниоци истичу да оптужним предлогом јавног тужиоца окривљеном нису стављене на терет радње које другостепени суд утврђује у образложењу другостепене пресуде, већ су окривљеном стављене на терет многе друге радње о којима се другостепени суд не изјашњава у другостепеној пресуди.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП постоји уколико пресудом није потпуно решен предмет оптужбе, при чему се о непотпуно решеном предмету оптужбе може говорити само у ситуацији када суд није уопште донео одлуку о некој тачки оптужбе.

Међутим, имајући у виду да, у конкретном случају, између побијане правноснажне пресуде и оптужбе постоји чињенични идентитет и то како субјективни идентитет (идентитет окривљеног), тако и објективни идентитет (идентитет дела), те да се наводи бранилаца окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости везано за непотпуно решен предмет оптужбе уопште не односе на изреку правноснажне пресуде, већ се искључиво односе на образложење побијане другостепене пресуде, то је Врховни суд као неосноване оценио и наводе захтева бранилаца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Наиме, браниоци окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења формално означавају повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, браниоци у поднетом захтеву не указују у чему је то конкретно суд прекорачио границе свога овлашћења приликом изрицања кривичне санкције окривљеном и која конкретно одредба кривичног закона је повређена, већ својим наводима у овом делу, по налажењу

Врховног суда, суштински указују на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП. Ово имајући у виду да истичу да је одлука о казни неправилна из разлога јер је казна затвора у трајању од 2 године на коју је другостепеном пресудом осуђен окривљени АА непримерено строга, будући да суд приликом одмеравања казне није узео у обзир све олакшавајуће околности које постоје на страни овог окривљеног и то допринос покојних ЕЕ и ЖЖ да њихове повреде буду теже, те околност да су пропусти и нечињење непосредних руководиоца у знатној мери допринели да до пожара дође и да последица буде овако тешка, као и околност да је окривљени када је засновао радни однос затекао исту амбалажу и поступак међуфазног транспорта који је био предмет бројних екстерних контрола од стране МУП-а и у вези са тим никада није било никаквих примедби.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да браниоци окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог побијања другостепене пресуде, само формално означавају повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 439. тачка 3. ЗКП), док својим наводима у овом делу суштински указују на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовим браниоцима због повреде закона, то је Врховни суд захтев бранилаца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, браниоци окривљеног у поднетом захтеву истичу и да постоји контрадикторност у разлозима које је другостепени суд дао у образложењу другостепене пресуде, будући да другостепени суд у једном делу другостепене пресуде наводи да првостепени суд није правилно и потпуно утврдио чињенично стање, да би затим у другом делу другостепене пресуде навео да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање и да је дао јасне разлоге које другостепени суд прихвата, те браниоци даље истичу и да другостепени суд није у образложењу другостепене пресуде дао разлоге којима би објаснио постојање узрочно-последичне везе између наступеле незгоде и пропуста окривљеног АА као одговорног лица у виду недоношења прописа, јер није дао разлоге о томе којим тачно прописима су утврђене обавезе у раду окривљеног АА које он критичном приликом није поштовао и шта је конкретно пропустио да уради и да ли је то и како довело до забрањене последице, а који наводи бранилаца окривљеног би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Осим тога, браниоци окривљеног у поднетом захтеву наводе и да је другостепени суд повредио правило „у сумњи у корист окривљеног“, будући да није поуздано утврдио да ли је узрок пожара удар или трење, а при томе није прихватио трећи могући узрок пожара и то самозапаљење, иако га вештаци у свом налазу и мишљењу наводе као могући узрок пожара и не искључују га, а који наводи бранилаца би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 16. став 5. ЗКП.

Такође, браниоци окривљеног у поднетом захтеву наводе и да другостепени суд није утврдио тачан узрок настанка пожара и узрочно-последичну везу између настанка пожара и пропуста окривљеног АА као одговорног лица, дајући при томе сопствену

оцену изведених доказа из које по мишљењу бранилаца произилази да наводна пропуштања окривљеног АА, у виду недоношења прописа о систематизацији радног места за стоварење барута, обуке и слично, нису довела до предметне незгоде и до наступања теже смртне последице, већ да је до исте дошло због непоштовања радне дисциплине и постојећих прописа од стране пострадалих и њихових непосредно надређених - предрадника и сменског пословође, те браниоци даље истичу да другостепени суд није извршио оцену доказа које је извео на претресу одржаном пред тим судом, полемишући при томе са разлозима и закључцима које је другостепени суд дао у образложењу другостепене пресуде. Изнетим наводима захтева браниоци окривљеног, по налажењу Врховног суда, суштински указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену изведених доказа од стране другостепеног суда у побијаној другостепеној пресуди, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да браниоци окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости другостепену пресуду побијају и због повреда одредаба члана 16. став 5, члана 438. став 2. тачка 2) и члана 440. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовим браниоцима због повреде закона, то је Врховни суд захтев бранилаца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним.

Браниоци окривљеног другостепену пресуду побијају и из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, истицањем да је другостепени суд својом одлуком окривљеном повредио право равноправности, право на правично суђење и право на једнаки положај свих грађана пред судом, а која права су гарантована Уставом Републике Србије.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносиоци захтева за заштиту законитости уз захтев нису доставили одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости нема прописан садржај, па је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у овом делу захтев одбацио.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаном другостепеном пресудом нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Драгана Палибрка и Милољуба Јовичића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев бранилаца окривљеног у односу на наведене повреде закона одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

**Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.**

**Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**